

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- Nohut dünyada en çok üretilen ikinci baklagil türü iken Türkiye’de en çok üretilen birinci baklagil türüdür.
- 2021 yılında üretimde Ankara, Yozgat, Kırşehir ilk sıralarda yer almıştır
- Kendine yeterlilik 2020/21’de %122,3’e yükseldi.
- 2022 1. Bitkisel Üretim Tahminlerine göre 580 bin ton nohut üretimi beklenmektedir.

TÜRKİYE

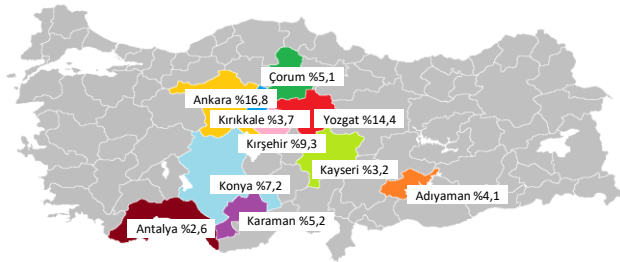
- While chickpea is the second most produced legume in the world, it is the first most produced legume in Türkiye.
- In 2021, Ankara, Yozgat and Kırşehir took the first place in production.
- Self-sufficiency increased to 122.3% in 2020/21
- 2022 According to Crop Production Forecasts, 580 thousand tons of chickpea production is expected.

Türkiye nohut verileri (1.000 ton) / Türkiye chickpeas supply and demand (1,000 tons)

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Alan/Area (bin ha)	360	395	514	521	512
Verim/Yield (kg/da)	129	120	123	122	123
Üretim/Production	455	470	630	630	630
Kişi başına tüketim/Consumption per capita (kg)	5,42	5,81	5,67	4,9	5,1
Yurt içi kullanım /Domestic use	488	530	545	488	509
İthalat/Imports	71	122	77	21	71
İhracat/Exports	33	56	224	143	269
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	92,1	87,5	114	127,5	122,3

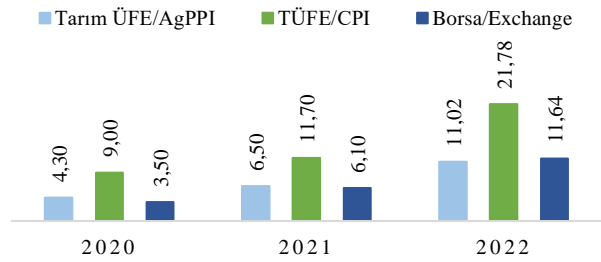
Türkiye nohut üretiminde en büyük paya sahip iller

Provinces with the largest share in chickpea production in Türkiye (2021, %)

Nohut fiyatları (TL/kg)

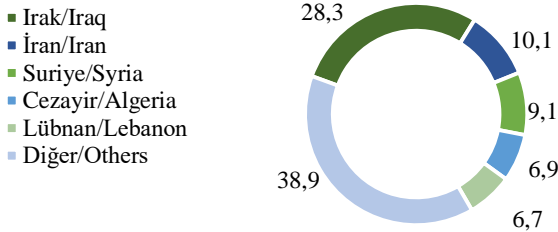
Chickpeas prices

*2022 yılı verileri ilk dört aylık veri ortalamasıdır.

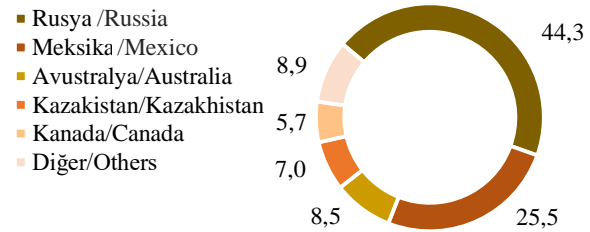
Türkiye'nin ülkelere göre nohut ihracatı (2021/22, %)

Türkiye's chickpeas export by countries

Türkiye'nin ülkelere göre nohut ithalatı (2021/22, %)

Türkiye's chickpeas import by countries

*Dış ticaret verileri 10 aylık veri toplamlarıdır.

Nohut destekleri (seçilmiş) / Chickpeas supports (selected)

	2019	2020	2021
Toprak analizi (TL/da)			
Soil analysis	0,80	0,80	0,80
Gübre desteği (TL/da)			
Fertilizer support	4	4	8
Mazot desteği (TL/da)			
Fuel support	22	22	24
Fark ödeme desteği(kr/kg)			
Difference payment support	50	50	50

Nohut ürün girdi pariteleri/ Chickpeas product/input parities

	2018	2019	2021
Nohut/gübre - Chickpeas/fertilizer	3,33	1,68	1,64
Nohut/gübre ¹ - Chickpeas/fertilizer ¹	3,86	2,05	1,98
Nohut/mazot - Chickpeas/fuel	0,88	0,61	0,71
Nohut/mazot ¹ - Chickpeas/fuel ¹	1,02	0,75	0,86
Nohut/tohum - Chickpeas/seed	0,52	0,32	0,47
Nohut/tohum ¹ - Chickpeas/seed ¹	0,60	0,39	0,57

1/ Nohut fiyatına destekler dahildir / Chickpeas prices include supports

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- Nohut üretimi 2020 yılında 15,1 milyon tondur.
- Türkiye, yıllara göre değişmekle birlikte 2020 yılı dünya nohut üretiminde % 4,2'lik bir paya sahiptir.
- Türkiye dünyada 630 bin tonluk üretim ile ikinci sırada yer almaktadır.
- Avustralya 2020 yılında en büyük ihracatçı iken, Hindistan en büyük ithalatçı oldu.

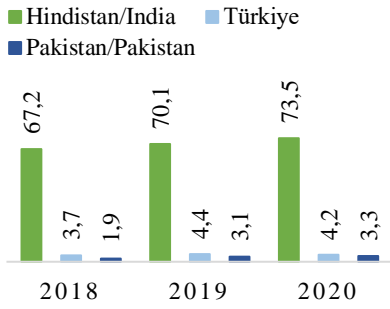
WORLD

- Chickpea production is 15.1 million tons in 2020.
- Türkiye has a share of 4.2% in 2020 world chickpea production, although it changes according to years.
- Türkiye ranks second in the world with a production of 630 thousand tons.
- Australia was the largest exporter in 2020, while India was the largest importer.

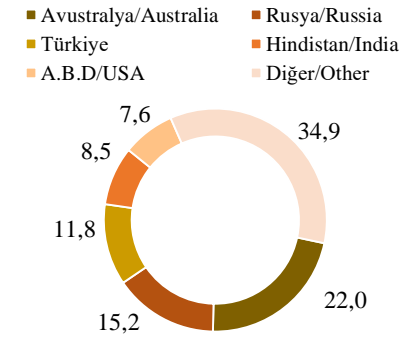
Dünya nohut verileri (1.000 ton) / World chickpeas supply and demand (1,000 tons)

	2016	2017	2018	2019	2020
Alan/Area (bin ha)	12.915	14.559	16.178	13.785	14.842
Üretim/Production	11.623	15.152	16.938	14.184	15.084
Verim/Yield (ton/ha)	0,90	1,04	1,05	1,03	1,02
İthalat/Imports	2.056	3.338	2.089	2.092	1.826
İhracat/Exports	2.498	3.171	2.001	2.211	2.045

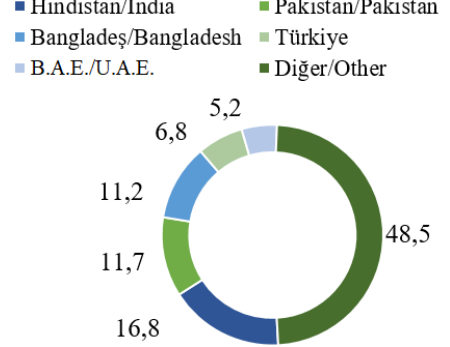
Nohut üretiminde önemli ülkeler (%)
Chickpeas production by countries

Nohut ihracatında ülkelerin payı (2021,%)
Chickpeas export by countries

Nohut ithalatında ülkelerin payı (2021,%)
Chickpeas import by countries

GENEL DEĞERLENDİRME

- Dünya genelinde üretilen baklagilin yaklaşık %83'ü ülkelerin iç talebini karşılamaya yöneliktir. Geriye kalan % 17'lik kısmı dünya ticaretine konu olmaktadır
- Türkiye'de 2020 yılında 630 bin ton olan nohut üretimi 2021 yılında %24,6 azalarak 475 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- Piyasa fiyatlarındaki değişimlerden üreticinin mağdur olmaması için TMO nohut alımı yapmaktadır. 2021 yılı için nohut alım fiyatı ton başına 4.050 TL olarak belirlenmiştir.
- Üretimde ve tüketimde Hindistan ilk sırada yer almaktadır.

EVALUATION

- Approximately 83% of the legumes produced worldwide are intended to meet the domestic demand of the countries. The remaining 17% is subject to world trade.
- Chickpea production in Türkiye, which was 630 thousand tons in 2020, decreased by 24.6% to 475 thousand tons in 2021.
- TGB buys chickpeas so that the producers do not suffer from the changes in market prices. The purchase price of chickpeas for 2021 has been determined as 4,050 TL per ton.
- India ranks first in production and consumption.

Hazırlayan / Prepared By: Demet BURUCU
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: demet.burucu@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, Trade Map, FAO ve KTB'dir.